

Bomen voor de toekomst

26 juni 2013

Beste Bomenliefhebber,

De gemeente Den Haag geeft ieder kwartaal bij het wisselen van de seizoenen een bomennieuwsbrief uit met wetenswaardigheden over bomen en boomprojecten in Den Haag.

Veel leesplezier met deze zomereditie van alweer Bomennieuwsbrief 38.

De enige echte Kroningsboom!

Er is in de bijna 10 jaar dat deze Bomennieuwsbrief bestaat, al heel veel geschreven over mooie en bijzondere bomen in de stad. Een boom is niet alleen bijzonder door zijn enorme omvang, leeftijd of de plaats waar hij staat. Op verschillende locaties in Den Haag staan bomen die herinneren aan gebeurtenissen. Een bijzondere gebeurtenis is dat, toen nog, prins Willem-Alexander zelf 'zijn' kroningsboom kwam planten in Den Haag, amper een week voor de abdicatie. Op dinsdagochtend 23 april werd de enige echte koningslinde door de prins geplant in het wijkpark Transvaal, samen met leerlingen van groep 6 van de Comeniuschool.

Niet alleen de gemeente maar ook verschillende buurtverenigingen wilden graag een kroningsboom in hun eigen buurt planten. Daarvoor werd samen een mooie plek gezocht en zo zijn er ook bomen geplant op het Burgemeester Monchyplein en de wijk Marlot.

[> lees verder](#)

Bomen geplant op de Veenkade

Een jaar of 5 geleden werden de bewoners en de gemeente onaangenaam verrast. Een deel van de kademuur aan de Veenkade, aan de kant van het Koningin Emmaplein, bezweek plotseling. Onderzoek wees uit dat de gehele muur inclusief fundering vervangen moest worden. Een lastige opgave omdat langs de kademuur 17 volwassen kastanjabomen stonden.

De bomen verkeerden in een matige tot zeer matige conditie, maar dat nam niet weg dat alle betrokkenen zich serieus met het lot van de bomen hadden verbonden. Intensief overleg met bewoners en deskundigen op het gebied van kademuren en bomen resulteerde uiteindelijk toch in een besluit tot de kap van de bomen. De voorwaarde was wel dat er na de bouw van de nieuwe kademuur flinke bomen zouden worden terug geplant. Dat is inmiddels gebeurd.

De hoge grondwaterstand was bepalend voor de grootte van de nieuwe bomen, want de wortelkluif mag nooit het grondwater raken. Als de kluif van de nieuwe boom het grondwater raakt, zuigt deze zich vol met water en sterft een groot deel van de wortels af, met alle gevolgen van dien. Dit voorjaar is het project afgerond met de aanplant van 22 lindes. Deze bomen hebben een stamomtrek van 50-60 cm en een hoogte van 9 meter.

Iepenbescherming tegen de iepenziekte

Op 15 mei zette wethouder Boudewijn Revis een enorme injectiespuit in een iep om die te beschermen tegen de iepenziekte. Daarmee is de jaarlijkse inentingronde in Den Haag begonnen. In totaal worden bijna 10.000 iepen langs Haagse straten en lanen ingeënt.

De iep is de meest voorkomende straatboom in Den Haag. De boom kan goed tegen zoute zeewind en stelt niet veel eisen aan de bodem. Kortom, de ideale boom voor de stad. Helaas is hij gevoelig voor de besmettelijke iepenziekte. Daarom besteden we veel aandacht aan de iepen; sinds 1996 worden door inenting waardevolle Haagse iepen extra beschermd.

Rondom de stam, op ongeveer 1,10 meter hoogte, kregen de iepen op de Van Boetzelaerlaan om de 10 centimeter een 'prik'. Het middel Dutch Trig zorgt ervoor dat de iep niet heftig reageert op het moment dat hij in aanraking komt met de iepenziekteschimmel. Want als de boom dat wel doet, dan sluit hij zijn vaten af, verdroogt hij en sterft binnen enkele weken.

[> lees verder](#)

Koninginnegracht kastanjabomen

Bij de 25 monumentale kastanjabomen aan de Koninginnegracht gaat de komende 2 jaar veel gebeuren. Het tramspoor moet worden vernieuwd en verbreed. Om de bomen te sparen heeft de gemeenteraad besloten de nieuwe tramspoor een paar meter verder van de bomen af te leggen. Maar voordat die werkzaamheden starten, wordt eerst de kademuur vervangen en dit heeft gevolgen voor de bomen.

Allereerst worden de monumentale kastanjes eind juli aan de waterzijde gesnoeid. Door een beperkt aantal takken dat over het water hangt te snoeien ontstaat er werkruimte voor het aanbrengen van nieuwe beschoeiing. Ongeveer 2,5 meter vanaf het waterniveau. De nieuwe beschoeiing wordt vanaf het water geplaatst, zodat schade aan boomwortels en verdichting van het grondpakket bij de kastanjes wordt voorkomen.

Begin juni heeft de gemeente, samen met een lid van de Adviesraad Monumentale Bomen en een onafhankelijk expert, per boom gekeken welke snoeiwerkzaamheden minimaal nodig zijn. Deze inventarisatie is vanaf het water uitgevoerd om een goed beeld te krijgen van de (on)mogelijkheden voor behoud van takken.

Dunne takken die binnen de werkruimte aanwezig zijn, worden dunne mogelijk omhoog getrokken en vastgezet (met spanbanden) aan bovenliggende takken. Na de werkzaamheden zullen deze takken losgemaakt worden en "uitzakken" naar hun oorspronkelijke hoogte.

Na de snoeiwerkzaamheden worden de dikke takken omwikkeld met jute, om te voorkomen dat tijdens het aanbrengen van de beschoeiing beschadigingen ontstaan.

Tijdens het plaatsen van de nieuwe beschoeiing houdt een boomdeskundige toezicht. Ook wordt dagelijks overleg gevoerd met de aannemer. Mocht tijdens het werk blijken dat er nog een tak gesnoeid moet worden, dan kan die afweging door de boomdeskundige worden gemaakt.

Na de snoeiwerkzaamheden wordt in augustus bij alle kastanjabomen een stabiliteitsmeting uitgevoerd om aan te tonen dat de bomen stevig en stabiel in de grond verankerd zijn. Na de beschoeiingswerkzaamheden wordt dit weer gedaan om te zien of de aannemer zijn opdracht goed heeft uitgevoerd.

Gebruikswaarde-onderzoek straatbomen

De universiteit van Wageningen heeft de ontwikkeling van tientallen soorten straatbomen de afgelopen 15 jaar gevolgd. Dit onderzoek is belangrijk, omdat het goed is om boomsoorten lang te volgen in hun ontwikkeling. Pas dan zijn er uitspraken te doen over hoe een boom bestand is tegen zoute zeewind, strooizout, bodemverdichting, klimaatverandering, luchtkwaliteit, ziekten en plagen enzovoort.

Zo staat de populiersoort *Populus simoni* te boek als uitermate bestand tegen (zee)wind. Maar dit blijkt in Den Haag niet het geval te zijn. Op de Hoefkade en de Wijnhaven bleken deze populieren niet bestand tegen de wind en zijn ze vervangen door amberbomen en iepen. Ervaringen die voor de toekomst veel kunnen bijdragen bij nieuwe aanplant. Helaas moet het onderzoek om financiële redenen stoppen. Dat wordt door veel gemeenten, waaronder Den Haag, ernstig betreurd. Er wordt gezocht naar een mogelijkheid om dit onderzoek voort te zetten.

4.000 jaar oude eikenstammen

Dat eikenhout lang mee gaat is geen nieuws. Maar eikenstammen van 4.000 jaar zijn toch wel opmerkelijk! Haagse archeologen hebben in Ypenburg de resten van minstens 3 huizen opgegraven. Ze vonden de huizen door verkleuringen in de grond, die de sporen waren van houten palen. Nu staan er betonnen paaltjes op de plaats van de staanders van een huis uit de steentijd.

De oude eikenstammen zijn voor onderzoek opgeslagen in het gemeentelijk depot. Op de plaats waar de oude stammen lagen zijn banken geplaatst. Deze banken zijn gezaagd uit dikke iepenstammen. Bomen die begin dit jaar zijn gerooid in Den Haag hebben hier een nieuwe bestemming gevonden.

Eikenprocessierups

De eikenprocessierups is in 2010 voor het eerst aangetroffen in Den Haag. Sinds die tijd worden jaarlijks enkele nesten aangetroffen in Den Haag. Tot op heden is er geen plaag of overlast vastgesteld door de GGD. Zodra nesten worden aangetroffen, worden die snel en vakkundig verwijderd door deze volledig weg te zuigen. Uiteraard zijn daarbij meldingen van onze inwoners zeer waardevol, zodat een nest verwijderd kan worden voordat er overlast plaatsvindt.

Kijk voor meer informatie en het melden van de rups op [de site](#) van de gemeente.

IN DEZE NIEUWSBRIEF:

- > De enige echte Kroningsboom!
- > Bomen geplant op de Veenkade
- > Iepenbescherming tegen de iepenziekte
- > Koninginnegracht kastanjabomen
- > Gebruikswaarde-onderzoek straatbomen
- > 4.000 jaar oude eikenstammen
- > Eikenprocessierups

AGENDA:

11 juli 2013
Internationaal Rozenconours Westbroekpark (besloten)

14 juli 2013
Dag van de Roos Westbroekpark (publiek)

COLOFON:

Deze nieuwsbrief met wetenswaardigheden over de Haagse bomen wordt gemaakt door de gemeente Den Haag. Heb je een vraag over bomen, een opmerking of een idee? Stuur een [e-mail](#).